

[Poul Dam.]

ved: at ansvarsbevidsthed følger af ansvar. Man giver mennesker ansvar, og så bliver de også ansvarsbevidste.

Så vil jeg gerne tilføje, at jeg tror, det for det politiske liv vil være ganske overordentlig væsentligt, at denne unge aldersklasse kommer mere aktivt med. Jeg nævnedet til at begynde med i en vis sammenhæng, og jeg vil gerne understrege det igen. Jeg har personlig været med i noget politisk arbejde i meget lang tid. Det første valg, jeg kan huske jeg levede meget aktivt med i, var valget i 1935, da jeg var knap 14 år, og jeg var aktivt med fra jeg var 17 år. Nu er jeg i den heldige situation, at jeg ved om en række medlemmer i denne sal, at de også var aktive politikere i en meget ung alder. Blandt min tidligste ungdoms skønneste oplevelser var et møde, hvor Christmas Møller talte, og som medtaler på dette møde havde han den da 18-årige hr. Haunstrup Clemmensen, nuværende æret medlem af dette ting. Jeg har en fornemmelse af, at hr. Henry Christensen begyndte i en nogenlunde tilsvarende alder. Jeg har en fornemmelse af, at den højtærede forsvarsminister begyndte i den alder. Jeg tror, at en række af de udmærkede medlemmer af alle partier i denne sal, som vi glæder os over at være sammen med, netop udførte en væsentlig og god indsats som ganske unge, og at de gjorde et godt politisk arbejde, som egentlig gjorde det noget meningsløst, at de ikke havde valgret samtidig. Jeg appellerer til disse mange medlemmer i denne sal, som har været aktive politikere i den alder, om ikke at svingte deres egen ungdom, men i dag stemme for 18 års valgret.

Sigsgaard: Det er desværre sjældent, VS får sine lovforslag gennemført, og derfor er der særlig grund til at glæde sig over, at det nok sker nu gennem vedtagelsen af ændringsforslaget om 18 års valgret. Vi foreslog nemlig ligesom SF ved samlingens begyndelse og har gjort det tidligere, at der indføres 18 års valgret, og vi kan kun være tilfreds med, at det nu ser ud til at gå igennem.

Argumenterne for 18 års valgret er mange. Praktisk taget alle de forpligtelser, som

staten pålægger borgerne, er pålagt dem allerede fra 18 års alderen, og mange af dem endog før. Det gælder værnepligten, der måske er den tungeste af disse forpligtelser, og når man i ramme alvor forlanger, at 18-21-årige skal gå i krig på statens ordre, så burde det være en selvfølge, at de havde ret til at øve indflydelse på den politik, der føres. Det gælder pligten til at betale skat, og når 18-årige skal være med til at betale statens og kommunernes udgifter, så må de selvfølgelig også have indflydelse på, hvad pengene skal gå til.

Hr. Kofoed sagde, at mange af disse pligter indtræder før 18 års alderen, og at de derfor ikke kan bruges som argument for 18 års valgret. Men hr. Kofoed må vel nok indrømme, at de 18 år svarer bedre til tidspunktet for pligternes indtræden end de 20 år, som han gør sig til talsmand for.

De unge mærker ikke mindre end de ældre til følgerne af den politik, der føres. Det er ikke mindst de unge, der må lide under bolig mangelen. Uddannelsesproblemerne er mere centrale for disse aldersgrupper end for alle andre. Fritidsforanstaltninger og en række sociale love har afgørende betydning for de unge, og sådan kunne man blive ved. Derfor må de unge have indflydelse på boligpolitikken, på socialpolitikken, på uddannelsespolitikken, indflydelse i det hele taget.

Modstanderne taler meget om den efter deres mening frygtelige mulighed, at 18-20-årige skulle få sæde i dette folketing. Jeg synes egentlig, det ville være udmærket, hvis det skete som et modstykke til den overvægt af ældre, der i dag er i folketinget, men muligheden er jo ikke stor. I 1961 blev valgretsalderen sat ned fra 23 til 21 år, men der kom ingen 21- eller 22-årige ind ved de følgende valg, ikke en eneste. I dag er den radikale politiske ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, det yngste medlem af dette ting, og jeg ved ikke, om nogen synes, at det har fået frygtelige konsekvenser at have hr. Niels Helveg Petersen iblandt os. Jeg tror, at jeg selv er det næst yngste medlem, og nogle vil måske mene, at det har haft værre konsekvenser; det ved jeg ikke. Kendsgerningen er i hvert fald, at vi ikke har nogen medlemmer her i tinget på under 30 år i dag, og kunne vi komme en smule